

T.C
DEVLET BAKANİ VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

7/15049
SÜRELİDİR

Sayı : B.02.0.001/ 478
Konu: Soru Önergesi

02 Temmuz 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 22.06.2010 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/15049-24081/49726 sayılı yazınız.

Artvin Milletvekili Sn. Metin ARİFAĞAOĞLU'nun Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/15049 sayılı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek-1 adet soru önergesi cevabı

DAĞITIM:

Gereği :

TBMM Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğüne

Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Sakarya Akyazı Belediyesine 26 Nisan tarihinde İ.Ejder KAYA imzalı gönderilen yazıda fay hattı üzerine konulan 150 metrelik koruma bandının iki tarafından 10'ar metre olmak üzere 20 metreye düşürüldüğü belirtilmektedir. Ülkemiz deprem kuşağında olan bir bölge olması nedeniyle böyle bir uygulamanın sıkıntılar yaratacağı açıktır. Bu bağlamda;

Soru 1: Böyle bir yazı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından Akyazı Belediyesine yazıldı mı?

Cevap 1: Akyazı Belediyesi'nin özel bir firmaya hazırlattığı raporun Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na sunulması üzerine, anılan Başkanlık tarafından söz konusu Belediye'ye 26 Mayıs 2010 tarihinde cevap yazılmıştır.

Soru 2: Deprem kuşağında olan ülkemizin böyle bir imar planı değişikliğini uygun buluyor musunuz? Bu durum vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini tehlikeye atmıyor mu?

Cevap 2: Yapılan bu çalışma ile, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından İmar Planı değiştirilmiş değildir. Hazırlanan bu raporda, jeolojik etütler ve bilimsel veriler dikkate alınmış ve buna göre değerlendirme yapılmıştır. İmar planlarının hazırlanması ve değiştirilmesi işi tamamen Belediyelerin yetkisi dahilinde olup, imar çalışmalarında birçok kurumun görüşlerinin alınması gerekmektedir.

Böyle bir karar alınırken; ilgili yönetmelik, mevzuat ve yapı standartları dikkate alınmış olup, yapılar Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü, ilgili belediyeler ve yapı denetim firmaları tarafından denetlenmektedir. Binaların deprem yönetmeliğine uygun yapıp yapılmadığına ilişkin sorumluluk bu kurumlara aittir.

Soru 3: Bahise konu bölge için imar yasağı uygulanan koruma bandının 150 metreden 20 metreye indirilmesinin nedeni nedir ve sizce doğru bir uygulama mıdır?

Cevap 3: Ülkemizde imar planına esas jeolojik-jeoteknik etütler kapsamında diri faylar ve potansiyel diri faylar etrafında tampon bölgelerin oluşturulması sürecinde ciddi sorunlar yaşanmaktadır. 1999 depremlerinin ardından, diri fay konusunda uzman olmayan kurum/kuruluş ve özel sektör tarafından hazırlanan ve onaylanan raporlarda, faylar etrafında 100 m, 200 m ve 400 m genişliklerde, keyfi tampon bölgeler oluşturulmuş, diri olmadığı bilinen faylar yapı yasaklı olarak tanımlanmıştır. Kuzey Anadolu Fayı ya da Doğu Anadolu Fayı, Fay Zonları gibi çok büyük levha sınırı fay zonları ile kıta-içi faylar aynı kategoride değerlendirilmiş, kayma hızları düşük ve tekrarlanma aralıkları 500 yıl ile bir kaç bin yıl içerisinde değişen faylar üzerinde ya da civarında bulunan, ekonomik ömrü maksimum 50 yıl olan binalar için yapı yasaklı kararları alınmıştır.

Sakarya Üniversitesi tarafından hazırlanan ve Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nce 17.07.2000 tarihinde onaylanan "Sakarya ili, Akyazı İlçesi İmar Planı'na Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu"nda, "Kent içinde yapılan incelemelerde, kuzey kenardan geçen bir fayın varlığı tespit edilmiştir. Bu fay ve bunun yan kollarının bulunduğu genişliği her iki tarafta 75'er m (toplam 150 m) olan koridor içinde her tür yerleşim sakıncalı olup, buradaki konutların boşaltılarak kuşağın yeşil alana dönüştürülmesi önerilmektedir" denilmektedir. Ancak bu raporda hiçbir ayrıntılı jeolojik, jeofizik, morfolojik ve özellikle paleosismolojik gerekçeler belirtilmeden tampon bölge genişliğine karar verilmiştir.

Akyazı Belediyesi tarafından özel bir firmaya hazırlatılan ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na 26.05.2010 tarihinde onaylanan "Sakarya İli, Akyazı İlçesinde Kalan Tampon Bölge'nin İmar Planı Revizyonuna Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu"nda yapılan jeolojik, jeofizik, morfolojik ve paleosismolojik çalışmalardan elde edilen bulgulara dayanarak fay izinin her iki tarafında 10'ar metre olmak üzere toplam 20 metrelik tampon bölge yapıya yasaklı alan olarak değerlendirilmiştir. Geriye kalan 65'er metre olmak üzere toplam 130 metrelik alan ise önlem almak kaydıyla yapılaşmaya açılacak alan olarak belirlenmiştir.

Raporda, yaklaşık 2.850 m uzunluktaki hat boyunca 5 m ile 10 m arasında değişen dar bir zon içerisinde, ortalama 20 cm ve maksimum 55 cm civarında çok düşük yer-değiştirmeler olduğu, bazı kesimlerde ikincil kırılmalarda kırıklar şeklinde yüzeye çıktığı, kırıkların kalın alüvyon içerisinde gömülü olarak kaldığı ve geniş bir bölgede saçıldığı, 17 Ağustos 1999 depremi öncesi eski depremlere ait yüzey faylanmalarının bu hattı izlemediği ve fay izi boyunca faylanmaya bağlı olarak hiçbir binanın yıkılmadığı belirtilmektedir.

Bilimsel ve mühendislik ilkelerine dayanarak Akyazı İlçesi'ndeki tampon bölgeye ilişkin yapılan çalışmalar söz konusu ilçeye özel uygulama olmayıp, 2003 yılından itibaren Mülga Afet İşleri Genel Müdürlüğü ve 2010 Ocak ayından itibaren Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından Kuzey Anadolu Fayı, Doğu Anadolu Fayı ve diğer uzun doğrultu atımlı fayların ana segmentleri boyunca 20'şer metre, segment uçları boyunca ise 10'ar metrelik tampon bölgeler (Acısu, Mudurnu-Taşkesti, Maşukiye, Kavaklı, Düzce-Beyköy, Burdur, vb.) oluşturulmuş, Erzincan havzası, Suşehri havzası, Erbaa-Niksar havzası, Akyazı havzası, Hersek vb.) havzalarda ise tampon bölgeler oluşturulmamıştır. Bu çalışmalarda da taslak yönetmelikte belirtilen standart ve esaslar kullanılmış ve yerinde denetimler yapılmıştır.

Soru 4: Ülkemizde yer alan fay hatları ve mücavir alanlardaki yapılaşmalarla ilgili olarak Üniversitelerde, Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü ve Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının yaptığı bir master planı var mıdır?

Cevap 4: Ülkemizde, Boğaziçi, ODTÜ, İTÜ, Yıldız Teknik Üniversitesi ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı'nın işbirliği ile İstanbul Deprem Master Planı hazırlanmıştır. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na belirlenen/belirlenecek standartlar doğrultusunda, Üniversiteler, Belediyeler ve Valilikler ile sağlanacak koordinasyon sonucu diğer illerimizde de deprem master planları hazırlanabilecektir.